

Bura i Peristil neizostavni su dio snažnog dojma "Romea i Julije"

SPLITSKO LJETO PREMIJERA BALETA HNK SPLIT: ROMEO I JULIJA SERGEJA PROKOFJEVA U KOREOGRAFIJI I REŽIJI YOURIJA VAMOSA

Ljubav u doba mafije

Vamos je i najjači u malim psihološkim detaljima. Nabiullin kao Romeo privlači i toplinom lika, a Monica Dinoni kao Julija sitna je djevojčica bačena u svijet odraslih

PIŠE
MAJA ĐURINOVIĆ

Shakespeareova priča o ljubavnicima iz Verone, kao prototip društveno, dakle prirodno onemogućene ljubavi, stoljećima ne gubi na snazi i provokaciji. I iako se ne primjećuju bitni pomaci u društvu prepunom klasičnih, rasnih, nacionalnih, generacijskih i, prije svega, ekonomskih sukoba, tragedija mladih, drukčijih ljudi, onih koji imaju snagu suprotstaviti se sistemu, pa on-

da i umrijeti — ako već ne pobijediti, još uvijek uzbuđuje i izaziva suosjećanje i tugu.

"Romeo i Julija" Sergeja Prokofjeva u koreografiji Leonida Lavrovskog iz 1940., "moderni" je klasik svjetske baletne literature, koji se prenosi po svjetskim pozornicama, redigira, ali i mijenja. Youri Vamos, mađarski koreograf poznat po osobnim "čitanjima" tradicionalnih djela (nedavno je u Zagrebu uspješno postavio "Coppéliju na Montmartreu") stvara inačicu, plesno kazalište manje grandiozno u smislu poznatih snažnih koreodramskih scena Lavrovskog, ali bliže suvremenom doživljavanju poznate teme.

Radnju, koju kostimom lijepo i nenametljivo prati Sonja Obradović, smješta negdje na jug Italije, 1930-ih, u vrijeme kad nastaje ovo glazbeno djelo, i kad se umje-

sto gavote pleše tango.

Obitelji Capuletti i Montecchi su zapravo mafijaški klanovi, kao u odličnom filmu Baza Luhrmanna, i neprestana napetost pri svakom susretu, na rubu sukoba, daje logični okvir priči, ali i prostor atraktivnim muškim sekvencijama nadmetanja i borbe.

Pedofilske asocijacije

Tako su se plesački, i tehnički i izražajno glumački nametnule dvije odlične trojke: s jedne strane veselo, neozbiljno i energično društvo Romea (Azamat Nabiullin), jednako izvrsni Mercucio (Ajdar Valejev) i Benvolio (Artjom Žusov), a s druge agresivni, izazovni Tibaldo (Lev Šapošnikov) s tjelesnim čuvarima Remusom i Romulusom Dimache.

Splitska postava pamtit će se i po radikalno mladoj Juliji, sitna, nježna djevojčica

(Monica Dinoni), dražesno nespreneta i prkosna i zbunjena u ophođenju, tek primljena u svijet odraslih zbog očeva proračunatog plana udaje za gospodina Parisa (D. Rodikov), očito, teško se oduprijeti asocijaciji na današnje vrijeme prepuno afera, pedofilskih sklonosti. Julija je uistinu čista i iznimno primjetna jer je posve drukčija od svega što je okružuje.

Od igre do smrti

Susret i zaljubljenost u lijepog mladog Romea, a Nabiullin osim toga privlači i osobitom toplinom lika, vrlo je prirodno, romantično, uzbuđljivo i nepoznato iskustvo, koje iz nestašne i buntovne igre prebrzo završava pravom smrću. Komična kad se igra umiranja, i popije otrov i namješta se na krevetu kako će je naći, i nestrpljivo se diže razočarana što već nije

zaspala; dirljiva na kraju kad je njezin Romeo mrtav, a ona se uvuče umrijeti poput djeteta u njegov zagrljaj. Vamos je i najjači u tim malim psihološkim detaljima, ljudskim i poznatim, pokretima koji otkrivaju karakter, motiviraju postupke i povezuju priču. U plesanju kombinira klasičnu i moderne tehnike, ali izbjegava klasični lirski pas de deux, kao da se boji praznog hoda priče duljim isplesavanjem pa sekvencije pokreta često razbija nekom osobnom reakcijom lika, ili zaustavlja kao sliku.

Veliki ansambl angažirano i dinamično puni scenu u raznolikim zadacima stvarajući okvir i kontekst događanja, puštajući glavnim likovima da budu uvijek u prvom planu. Da isplešu priču o ljubavi: djetinjastoj, tvrdoglavo i nepromišljenoj, onoj vječnoj.

Poezija Peristila

●● Priča o splitskom "Romeu i Juliji" treba početi od poezije prostora scene Peristila, naglašenog svjetlom Klaus Gärdtza i suptilnim intervencijama Dinke Jeričević: zastorima i plahama s Julijina kreveta koji su na buri pojačali dramatičnost scenske slike. Moć prostora je osjetio i autor jer je odlično iskoristio glazbeni uvod u kojem nam Romeo uz polagano paljenje svjetala otkriva dio po dio starog "trga". A uspio je i efekt kad se između središnjih stupovpojave svjetla, a onda i automobil tajnovitog moćnog "kuma".